

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Sayı : 15202
Tarih : 09.11.2021

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanlığı
Tarih: 09/11/2021 11:13
Sayı: E-120.10-
0909065

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Türkiye’de ekonomik krizle birlikte yoksullaşma düzeyi son derece ciddi ölçülerde derinleşmiştir. Hayat pahalılığı her geçen gün artarken, sadece işsizler ve geliri olmayanlar yoksullaşmamakta, aynı zamanda çalışan yoksulluğu ve emekli yoksulluğu hayatların idame ettirilememesi düzeyine varmaktadır. Yoksullaşma ile birlikte ortaya çıkan sorunların giderilmesine yönelik çözüm yollarının bulunması amacıyla Anayasa’nın 98 inci ve İçtüzüğü’nün 104’üncü ve 105 inci maddeleri gereğince Meclis araştırması açılması için gereğini arz ve teklif ederim.

Meral Daniş BEŞTAŞ
HDP Grup Başkanvekili
Siiirt Milletvekili

Hakkı Saruhan OLUĞ
HDP Grup Başkanvekili
İstanbul Milletvekili

GEREKÇE

Türkiye’de sermaye birikim rejiminin tıkanması, yönetim sistemindeki otoriterleşme ve ekonomi politığın iktidar eliyle çıkmaz sokaklara sevki, ekonomik ve sosyal krizi her geçen gün derinleştirmektedir.

Ekonomik kriz, siyasal ve toplumsal krizle birleşerek çoklu krizi ortaya çıkarmışken, bu krizlerin toplumsal yaşama yansımaları çeşitli şekillerde olmaktadır. Ekonomik kriz açısından hayat pahalılığı ve yoksullaşma en bariz yansıma odağı olarak öne çıkmaktadır.

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) Ekim ayına ilişkin tüketici fiyat endeksini (TÜFE) açıkladı. Buna göre enflasyon aylık yüzde 2,39 artarken, yıllık yüzde 19,89 olarak gerçekleşti. TÜİK’e göre gıda enflasyonu %27,41 oldu. TÜİK’in resmi, soğuk ve yalan verileri bile hayat pahalılığını saklayamıyor. Son 33 ayın en yüksek hayat pahalılığı ile karşı karşıyayız. Enflasyon Araştırma Grubu, ENAG ise Ekim ayı enflasyonunu %6,90 olarak, yıllık ise %49,87 olarak açıkladı. Örneğin Ekim ayının 8’inde 90 TL olan Ayçiçek yağı, sadece 20 gün sonra 120 TL oldu.

Yüksek enflasyon, yüksek döviz kurları ve yüksek işsizlik Türkiye’de toplumsal tabana yayılan yoksullaşma düzeyini tarihte görülmedik seviyelere çıkarmıştır. Bu yoksullaşma işsizleri, ne istihdamda nede eğitimde olanları, emeklileri doğrudan etkilemekte, öte yandan asgari ücretle çalışanların gelirlerini her gün daha fazla eritmektedir.

Asgari ücretin aylık net 2 bin 825 lira 90 kuruş olduğu günümüzde, Türk-İş’in açıkladığı araştırma sonuçlarına göre asgari ücret ile bir kişinin yaşam maliyeti olan 3 bin 573 lira arasındaki fark, asgari ücretin yaşam maliyetlerini karşılamadığını göstermektedir. Asgari ücretle çalışan emekçi sayısının 10 milyon olduğu düşünüldüğünde yoksullaşmanın tabanına dair korkunç tablo ortaya çıkmaktadır.

Sadece asgari ücretle çalışanların yoksullaşması söz konusu değildir. Aynı zamanda 13 milyon emekli de yaşam maliyetlerinin altında maaş almaktadır. Bunlara 10 milyon işsiz ve 3,5 milyon ne istihdamda nede eğitimde ölçü genç yurttaşları da kattığımızda toplamda 30 milyona yakın yurttaşımız yoksullaşmış ve temel yaşam ihtiyaçlarını karşılayamaz hale gelmiştir. Nitekim söz konusu 30 milyon yurttaşın birçoğu da ailelerine destek sunmak zorundadır.

Kamuoyunun gözü önünde bulunan bu kara tabloyu bir nebze de olsa çözmek için asgari ücretin net 5.000 TL olması, en düşük emekli maaşının net 4.000 TL olması, istihdam üretici politikaların bir an evvel yürürlüğe konması gerekmektedir.

Öte yandan dünyada gündem olan temel yurttaşlık gelirin Türkiye’de gündeme girmesi ve TBMM tarafından değerlendirilmesi gerekmektedir. Geliri olmayan kişilere belli şartlar altında temel yurttaşlık geliri sağlanması ve böylece işsizliğe, yoksulluğa son verilmesi için adım atılması gündeme alınmalıdır.

Tüm bunlardan hareketle; asgari ücret düzeyinin yükseltilmesi, emekli maaşlarının insan onuruna yaraşır düzeye getirilmesi, temel yurttaşlık gelirin dair çalışmalar yapılması kapsamında hayat pahalılığı ve yoksullaşma ile birlikte ortaya çıkan sorunların giderilmesine yönelik çözüm yollarının bulunması için Meclis araştırması açılmasını talep ediyoruz.